

ETT GRÖNARE VELLINGE

*Miljöpartiet de grönas budgetkommentarer
och yrkanden avseende
budget 2023 för Vellinge kommun*

Innehåll

1. Miljöpartiets fokusområden för Vellinge kommun	2
Inledning	2
2. Situationen för Vellinge	4
Miljöpartiets vision	4
Profilområden	4
Miljöpartiet vill göra Vellinge till en ledande natur, miljö-och klimatkommun	6
Agenda 2030	7
De tre dimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Miljöpartiet vill göra Vellinge till en ledande natur, miljö-och klimatkommun	7
Skolan	8
Kultur och Fritid	9
Omsorg	9
Övriga prioriterade satsningar	10
3. Miljöpartiets budgetyrkanden	13
Miljöpartiets yrkanden	14
4. Bilagor	15
Bilaga 1	15
Yrkanden Budget för 2023 i helhet	15
Bilaga 2.Särskilda satsningar	16
Bilaga 3	17
Kommentarer till nämnders och övrig budget	17
Utbildningsnämnden	20
Omsorgsnämnden	23
Tekniska nämnden	25
Miljö- och Byggnadsnämnden	27
Bilaga 4	30
Investeringsbudget/plan med föreslagna investeringar	30
5. Miljöpartiets inspirationslista	32
Människor i Vellinge – livskvalitet, gemenskap och delaktighet	32
Miljö och klimat i Vellinge - natur och kulturvård	34
Hållbar utveckling i Vellinge – invånare, småföretagare och turister	35
Skolan	35

1. Miljöpartiets fokusområden för Vellinge kommun

Inledning

Miljöpartiets politik grundar sig på solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet, men även solidaritet med kommande generationer samt med världens alla människor. Vi vill bygga ett långsiktigt uthålligt samhälle där vi lever inom ramarna för vad som är ekologiskt hållbart.

Klimatet kan inte vänta. Vi vill kunna svara framtida generationer att vi tillsammans förändrade historien och byggde en bättre värld för såväl människor, djur och natur. Klimatfrågan är vår tids stora ödesfråga. Hur vi agerar och beslutar idag är avgörande för framtida generationer och vår planet. Vi vill att kommunen utlyser klimatnödläge.

Livskvalitet, gemenskap och delaktighet. Vi vill bygga ett samhälle där människor kan känna hopp och trygghet. Alla människor har rätt att känna makt över sina liv.

Vi vill jobba för god livskvalitet och gemenskap för alla generationer. För Vellinges del innebär det bl.a. att ge våra barn trygga uppväxtvillkor och möjlighet till utveckling.

Vi vill fortsätta arbeta för en skola i toppklass där lusten för ett livslångt lärande värnas om, samt satsa på en god arbetsmiljö för elever såväl som personal.

Det innebär vidare att skapa goda livsvillkor för våra äldre, med möjlighet till gemenskap och när så behövs en god omvårdnad. Det skall skapas plattformar för möten mellan generationer och vi vill motverka generationssegregering, för ett ömsesidigt lärande och utbyte.

Genom en öppen, levande och aktiv dialog ökar vi innevånarnas inflytande över politiken. Att uppmuntra till att vi skapar idériakedom.

Ledande miljö- och klimatkommun. Vi vill värna om våra natur- och kulturvärden och göra Vellinge till en ledande miljö-och klimatkommun. För Vellinges del innebär det att stärka miljö- och naturvård samt klimatarbetet. Att naturvärden och barnen/kommande generationers möjligheter ska prioriteras före exploatering är av stor vikt. Det behövs ett väl fungerande sätt att beräkna värdet av ekosystemtjänster, för att kunna integrera dem i den kommunala beslutsprocessen.

Hållbar utveckling. Vi vill att hållbar utveckling ska vara ett grundläggande begrepp i all kommunal verksamhet. Genom social-, ekonomisk- och ekologisk hållbarhet vill vi göra Vellinge kommun mer attraktiv för våra invånare, företagare och turister. Hållbar utveckling definieras som en utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Det innebär att all verksamhet i kommunen måste bedömas utifrån hur den kommer att påverka människor och miljö både på kort och på lång sikt.

2. Situationen för Vellinge

Vellinge kommuns vision är "Bästa möjliga livskvalité – för dig!".

Miljöpartiets vision

Det saknas framtidsfokus i nuvarande vision och den ger inte uttryck för att Vellinge tar ansvar för kommande generationer. Miljöpartiet hade hellre sett en vision som tydligt lyfter fram det, så vår vision lyder: **"Bästa möjliga livskvalité – för dig och för kommande generationer"**.

Profilområden

När det gäller profilområden och devis för Vellinge så uttrycks devisen som: "För Vellinge kommun är det viktigt att vara en attraktiv boendekommun som lockar till sig nya invånare och företag, vilket stärker skatteintäkterna och säkrar kommunens framtid".

Miljöpartiet vill ha större fokus på de medborgare som redan idag bor i Vellinge kommun, inte minst ur barnperspektiv och barnens perspektiv.

Vissa delar i kommunen ska inte exploateras ytterligare. När det exploateras ska det ske så varsamt som möjligt och utifrån områdets karaktär.

På strategisk nivå sker den politiska styrningen ("Vad") genom de kommunövergripande målområdena:

- Sund och hållbar tillväxt
- Attraktiva livsmiljöer i hela Vellinge
- Bästa möjliga medborgarnytta
- Maximera värdet för skattepengarna

Dessa kommunövergripande målområden är vi i Miljöpartiet eniga om. Vi menar att för att nå de uppsatta målområdena ovan, är en mer balanserad befolkningsutveckling nödvändig.

Samhällsplanering ska ske i samverkan med medborgare, företag, föreningar och andra intressenter.

Vidare nämns naturmiljöerna som ger unika möjligheter till friluftsliv och rekreation som en av Vellinges fyra starkaste sidor. Även detta står vi bakom, men vi vill se att mer görs för att skydda naturmiljöerna.

Agenda 2030

I kommunens underlag står det: "I Vellinge kommun arbetar vi mot de mål i Agenda 2030 som är tillämpliga i vår kommun."

Miljöpartiet anser att implementering av Agenda 2030 generellt i samhället är en viktig del i det arbetet.

Samverkan och partnerskap mellan olika samhällsaktörer ses som en förutsättning för att klara målen. Det kommer att krävas arbete från kommunen med att starta och utveckla samarbeten som kan stödja det lokala näringslivet på vägen till att utveckla sitt arbete med Agenda 2030. Vi menar också att all upphandling ska utgå från Agenda 2030.

För att skapa den gröna omställning som krävs för att nå klimatmålen måste hela samhället delta och här spelar näringslivet en central roll.

De tre dimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

År 2020 var det första året på den nya politiska planen för Vellinge, som sträcker sig från 2020 till 2023. Ökat fokus framöver kommer att ligga på hållbarhetsfrågor, genom det nu framtagna kommunövergripande Hållbarhetsprogrammet, samt program för Framtidssäkrad välfärd som ska sträcka sig fram till år 2030.

För att kunna stödja arbetet med hållbar utveckling och skapa en bra tvärssektoriell samverkan så menar vi i Miljöpartiet att det behövs resurser till en tjänst för stöd till arbetet med hållbar utveckling och Agenda 2030.

Miljöpartiet välkomnar och deltar i det viktiga arbetet kring hållbarhet inom samtliga tre dimensioner.

Ett liv i samklang med naturen

Ekologisk hållbarhet innebär för oss att respektera naturen, samtidigt som vi säkrar ekosystemens produktionsförmåga genom

att bevara jordbruksmark och naturområden. De värden som finns i vår natur kan inte köpas för pengar.

Vi vill ta hand om våra fantastiska natur- och kulturvärden såsom våra milslånga stränder, levande hav, vackra naturreservat, välgörande rekreationsområden och vår rika flora och fauna. Vi vill att Vellinge kommun ska prioritera klimat- och hållbarhetsfrågor.

Livskvalitet genom hela livet

Social hållbarhet innebär för oss att ha ett jämlikt och jämställt samhälle. Alla ska ha möjlighet till god livskvalitet, upplevelser och gemenskap. Förskola och skola ska få det stöd och de medel de behöver. Medborgarna ska

genom en öppen, levande och aktiv dialog ges inflytande. Vi vill ha en värdig äldreomsorg som ger årsrika ett gott liv.

Vi har fört fram och försökt få gehör för några förslag när det gäller social hållbarhet: Att kommunen ska möjliggöra bokkonceptet Sällbo och gå med i Senior Sport School, samt att gratis kollektivtrafik ska gälla 65+ personer. Vi stödjer att tillagningskök ska finnas på äldreboendena och att det ges möjlighet för externa gäster att inta lunch.

Civilsamhällets organisationer ska ges möjlighet till ökat stöd för sin viktiga verksamhet och vi vill att kommunen ska öka stödet till Kvinnojouren och till Brottsofferjouren. Att möjliggöra ökat medborgarinflytande genom e-förslag, medborgardialoger och medborgarbudgetar är andra områden som stärker samhörigheten i kommunen.

Tillsammans tar vi hand om våra gemensamma resurser

Ekonomisk hållbarhet innebär för oss att värna om såväl mänskliga som materiella resurser. I samarbete med föreningsliv, företagsliv, forskare och tillsammans med övriga partier skapas samarbetsformer för att möjliggöra långsiktighet i beslutsfattandet. Genom att stödja småföretagare, lokal handel och samhällsservice i kommunen skapar vi långvarig ekonomisk hållbarhet.

Miljöpartiet vill göra Vellinge till en ledande natur, miljö-och klimatkommun

Om Vellinge kommun ska vara ledande behöver Vellinge vara en kommun som tydligt har ett fokus på dessa områden. De bör prioriteras mer genomgående.

Den biologiska mångfalden och de tjänster som naturen förser människan med, ekosystemtjänsterna, är centrala för vårt moderna samhälles existens och välfärd.

Att beakta miljövärden och ekosystemtjänster i den kommunala beslutsprocessen är något Miljöpartiet fick gehör för redan 2011, då vår motion antogs i Vellinge.

Vi vill göra det möjligt att ytterligare stärka det arbetet och att stödja möjligheter till lokala projekt.

Miljöpartiet anser att Vellinge kommun måste värna om vår härliga befintliga naturmark. Vi vill skydda mer natur, skapa kommunala naturreservat och att det etableras en nationalstadspark på Falsterbonäset. Naturum med naturpedagogisk verksamhet samt konsthall med pedagogisk verksamhet ska återstartas.

Vellinge kommun är, genom Miljöpartiets bifallna motioner, med i Glokala Sverige och Klimatkommunerna.

Klimatkommunernas medlemmar har höga ambitioner med lokala miljö- och klimatmål som ofta överstiger de nationella och arbetar

dagligen för minskade utsläpp på alla områden de har rådighet över. Detta ska Vellinge nu leva upp till.

Vi vill att kommunen ska utlysa klimatnödläge och arbeta med koldioxidbudget. Med hjälp av koldioxidbudgetar kan kommunen få reda på vilka insatser som är effektivast och därmed bör prioriteras. Vi vill att kommunen ska sträva efter klimatneutralt byggande och renoveringar av kommunägda lokaler och bostäder.

Exploatering av natur och värdefull jordbruksmark ska undvikas. Träd ges ytterligare skydd och nyplantering av lämpliga träd och grönska utökas. Nu finns det riktlinjer (3-30-300) som visar hur mycket grönska ett område bör ha för att fungera hållbart.

Vi vill att ett stärkt och tydligt skydd av våra dricksvattentäkter ska genomföras. Att uppdatera bestämmelser enligt gällande Miljöbalk så de kommer med i skyddsförordningen är då viktigt.

Vi vill att kommunen har en livsmedelsstrategi för minskad klimatpåverkan i kommunens matserveringar (förskola, skola, äldreboende). Samtidigt ska ambitionsnivån för ekologisk mat fortsatt vara på högsta nivå.

För att göra det lättare att återanvända vill vi att kommunen skapar en "återbruksby", en plats där allt kopplat till återbruk finns på ett och samma ställe.

Skolan

Vi värnar om en förskola och skola för alla, där varje barn/elev ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Det kräver att vi satsar resurser på skolan och ser till att bibehålla våra kompetenta pedagoger och rektorer i kommunen. Med ökade möjligheter att skapa goda villkor när det gäller arbetsmiljö, lön och kompetensutveckling. Låt pedagoger och rektorer ha större inflytande på utvecklingen.

Arbetet med skapa likvärdighet mellan kommunens förskolor måste säkerställas. Att det finns resurser till förstärkning generellt inom förskolan för att minska barngruppernas storlek. Ren barntid ska prioriteras.

Resursfördelningen till förskolorna utifrån barnens förutsättningar och behov måste säkerställas. Tilläggsbelopp måste beviljas enklare och de kommunala förskolornas behov lyssnas till mer än idag.

Miljöpartiet vill säkerställa varje elevs rätt till insatser utifrån elevens specifika behov. Miljöpartiet värnar om resursskolan i egen regi som startades 2020 och vilken enligt utvärdering har gjort skolan tillgänglig för flera elever som tidigare antingen inte kom till skolan eller inte fungerade i den vanliga skolmiljön.

Självklart ska resurser finnas för relevant undervisningsmaterial.

Vidare vill vi se satsningar inom Elevhälsans preventiva arbete. Psykisk ohälsa och en ökad droganvändning gör att förebyggande såväl som direkta åtgärder inom dessa områden behöver satsas på.

Skolan ska vara en del av naturkommunen Vellinge och vi vill säkra varje barns rätt till naturnära skola genom att värna grönytor på förskolegårdar och skolgårdar och begränsa exploatering av områden kring förskolor och skolor. Gärna även att skolträdgårdar anläggs. Så även säker väg till skolan och bilfria zoner vid kritiska tidpunkter.

Vi vill att kommunen har en livsmedelsstrategi för minskad klimatpåverkan i kommunens matserveringar i förskola och skola. Samtidigt ska ambitionsnivån för ekologisk mat fortsatt vara på högsta nivå.

Kultur och Fritid

Kulturskolan bör ges ökade möjligheter att kunna erbjuda fler barn deltagande, nå nya grupper av barn som kanske inte annars skulle söka sig till kulturskolan samt fortsätta bredda och fördjupa sitt utbud. Miljöpartiet ser gärna att terminsavgifterna sätts med ett maxbelopp om 700:-/termin.

Vi vill att naturrum och konsthall med pedagogisk verksamhet, ska ges möjlighet att återupptas på Falsterbo Strandbad.

Våra unga måste ha möjlighet att umgås och involveras i hur tillgängliga och tillräcklig verksamhet för fritidsgårdar, kan vara en del i det.

Omsorg

Miljöpartiet välkomnar att kommunen erbjuder tjänster i egen regi inom samtliga områden inom vård- och omsorgsverksamheten.

Rätten för den enskilde att bestämma över sitt boende, inklusive flytt till särskilt boende bör förstärkas.

När det gäller demensvården är det viktigt att anhöriga får vara delaktiga vid upprättande av sk genomförandeplaner.

Vi ser med glädje fram emot genomförandet av regeringens förslag om fasta omsorgskontakter i hemtjänsten, vilket kommer att öka tryggheten för vårdtagarna.

Samtliga kommunens vårdboende ska kunna erbjudas hemlagad mat och därför arbetar vi för att alla vårdboenden ges möjligheter till tillagningskök på plats.

Miljöpartiet vill lyfta värdet av sinnesträdgårdar, där trädgårdsterapi är en naturlig del för de boende inom äldreomsorgen.

Hemtjänsten ska vara flexibel och de som nyttjar den ska ges möjlighet att själva delta i planeringen av sitt hjälpbehov. Minska stressen för personalen, trygga deras anställningar och ge dem mer tid för den äldre.

Idag råder stor brist i kommunen på särskilda bostäder för personer med funktionsvariationer. Miljöpartiet vill utöka antalet LSS-bostäder så att dessa passar de boendes behov både av gruppboenden och enskilda boenden med stöd.

Arbetet med uppdraget "Framtidssäkrad välfärd" ska fortsätta och medborgarnas möjlighet till medverkan stärkas. Vi ser möjligheter i att kommunen tillsammans med den idéburna sektorn, dvs organisationer som drivs utan vinstsyfte och som har kunskaper inom lämpliga områden, skapar idéburet offentligt partnerskap. Kvinnojouren samt Brottsofferjouren, som finns för våra medborgare, vill vi att kommunen ska öka vi stödet till.

Övriga prioriterade satsningar

Miljöpartiet instämmer med flertalet prioriterade satsningar 2023.

Vi välkomnar de prioriterade satsningarna på

- Utveckla dialogen med medborgare, företagare och föreningsliv för ökad delaktighet i kommunens arbete.
- Arbete mot psykisk ohälsa. Insatserna ska vara förebyggande och åtgärdande.
- Uppstart av S:t Knut/Aspen, särskilt boende i kommunal regi.
- Tillgängliggöra kommunens lokaler utanför verksamhetstid för medborgare och föreningsliv.
- Kulturskolans arbete ska breddas geografiskt.
- Utredning av alternativa energislag i kommunens verksamhetslokaler för ökad resiliens.
- Arbeta fram underlag för gröna hyresavtal.
- Verksamheten (Miljö- och byggnadsnämnden) medverkar aktivt i plan- och exploateringsprocesserna i syfte att bevaka naturvårdsfrågor, miljö och hälsoskyddsaspekterna i samband med exploatering och förtätning av kommunen.

Vi är däremot inte eniga med Moderaternas förslag kring

- Framtagande av detaljplan för hotell, konferens och spaanläggning vid Falsterbo Strandbad.
- Uppstart, projektering efter marköverlåtelse för Falsterbokanal, Gläntan.

Miljöpartiet saknar naturum och konsthall med pedagogisk verksamhet bland de prioriterade satsningarna.

Miljöpartiet saknar satsningar på att öka föreningars möjligheter till verksamhet (ex vis Ljungens Sjöscoutkår, Vattensportklubben och civilsamhällets organisationer). Vi efterlyser även möjligheter till stöd och informationsinsatser för volontärer.

3. Miljöpartiets budgetkommentarer/yrkanden

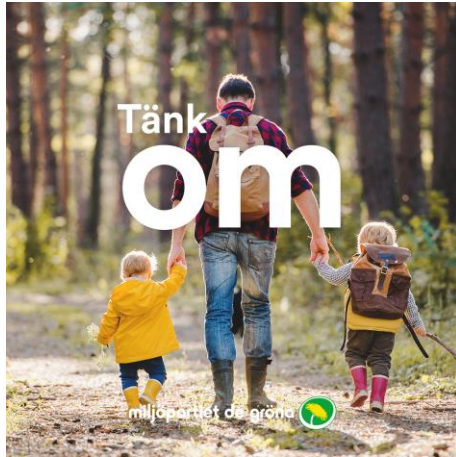
Miljöpartiet är medveten om att det vid framtagande av budget 2023 råder osäkerhet avseende skatteintäkter, ränte- och inflationsutveckling samt förändringarna på den finansiella marknaden med anledning av samhällsekonomiska utvecklingen i övrigt. Kommunens finansiella mål om 2,6% kommer ej nås. Detta mål kan dessutom behöva ytterligare förstärkas kommande år, för att målsättningen om 50% egenfinansiering över tiden, ska klaras. Samtidigt pekar den senaste prognosen från SKR (2022-10-20) att år 2023 faller köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas reellt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter, eller ökad skatt, framöver om inte statsbidragen höjs ordentligt.

Miljöpartiet menar att det **inte** är eftersträvansvärt att behålla en oförändrad skattesats när det finns angelägna områden som bör ges utrymme och som enligt oss leder till ett mer hållbart Vellinge. För budget 2023 yrkar vi trots det inte på en ökning av skattesatsen.

Miljöpartiet inväntar istället Kvartalsrapporten med resultat t o m mars och prognos 2023. Finns utrymme för Tilläggsbudget kommer vi ta fram ett förslag med kompletterande satsningar.

Vi vill att Vellinge kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Då handlar det om en kombination av rimliga lönenivåer, arbetsmiljö som gör att man kan göra ett bra jobb och utvecklingsmöjligheter av olika slag. Därmed kan kvaliteten upprätthållas och utvecklas. Det är förstås chefer och medarbetare som skapar detta.

Detaljer återfinns i stycke 4 "Bilagor".

Miljöpartiets yrkanden

Miljöpartiet de gröna yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- att hantera Miljöpartiet de grönas budgetkommentarer i sin helhet för 2023.
- att fastställa skattesatsen till 18,50 kronor
- att notera upprättat förslag till tillägg och förändringar (bilaga 2).
- att fastlägga investeringsramen för 2023 med föreslagna investeringar (bilaga 3).
- att uppdra åt kommunstyrelsen och nämnderna att genomföra de uppdrag och vidta de åtgärder som beskrivs i Miljöpartiets budgetkommentarer/yrkanden samt att följa den inriktning som i övrigt anges.

4. Bilagor

Bilaga 1

Budget för 2023 i helhet i enlighet med presenterat förslag.

Förutsättning: Oförändrat skatteuttag 18,50.

BUDGET 2023, Mkr

	Budget 2022	Uppräkn.	Omprior./ effektiv.	Behovsför. befolknprogn	Beslutade förändr	Övriga behovs förändr.	30-aug uppdaterat	20oktUppdat	Budget 2023
Kommunstyrelsen, revision m fl	-234,3		2,2	-0,1	-1,3	-3,5	-3,9	-4,5	-245,4
Miljö- och byggnadsnämnden	-10,9				-0,3	-0,2		-1,6	-13,0
Teknisk nämnd	-119,3				1,1			-2,0	-120,2
Utbildningsnämnd	-1 036,3		1,8	-10,0	-30,5		-4,3	-29,9	-1 109,2
Omsorgsnämnd	-542,7		14,0	-18,5	-10,5	0,0		-24,0	-581,7
Kapitalkostnader nyanskaffning 2022	-2,4					-1,3		-0,2	-3,9
Framtidssäkrad välfärd	-12,0							7,7	-4,3
Statliga tillfälliga medel "ON"									
Delsumma	-1 957,9	0,0	18,0	-28,6	-41,5	-5,0	-8,2	-54,5	-2 077,7
BR Mark o Exploatering	-0,4							-0,8	-1,2
BR Fastighet	16,2				-6,7				9,5
BR VA	-3,0								-3,0
BR Avfall	-7,0				1,0				-6,0
Pensionskostnad (AKAP-KR)	-13,1				-22,9			12,9	-23,1
Pensionskostnader skolpeng annan regi	0,0								0,0
Intjänad pensionsförmån	-1,5				2,6			-1,1	0,0
Arbetsgivaravgifter	0,0								0,0
Intern ränta	30,0				10,7			-0,4	40,3
Uppräkningar	-33,3	-59,0						27,6	-64,7
Indexering varor o tjänster	0,0								0,0
VERKSAMHETERNAS NETTOKOSTN	-1 970,0	-59,0	18,0	-28,6	-56,8	-5,0	-8,2	-16,3	-2 125,9
Skatteintäkter, cirk 22:15, 220428	2 070,6				165,8		0,0	28,4	2 264,8
Generella statsbidrag o utjämning	-40,7				-27,2			13,1	-54,8
Statliga tillfälliga medel "ON"									
Finansiella intäkter	35,0				6,6				41,6
Finansiella kostnader	-35,9				-33,2				-69,1
ÅRETS RESULTAT	59,0	-59,0	18,0	-28,6	55,2	-5,0	-8,2	25,2	56,6
Finansiellt mål, 2,6 %									-56,0
ÅRETS RESULTAT INKL FINANSIELLT MÅL									0,6

Bilaga 2

Särskilda satsningar

Miljöpartiet inväntar Kvartalsrapporten 2023 med resultat t o m mars och prognos 2023. Finns utrymme för Tilläggsbudget kommer vi ta fram ett förslag för det, där bland annat nedan satsningar kommer att föreslås.

2023	Summa Mkr	Kommentar
Natur/miljö/klimatsatsningar/anpassning*	4,4	Arbetsgrupp/Miljö-och Klimatråd tar fram åtgärds paket med prioriteringar, genomförande och delfinansiering.
Naturum omstart, förberedelser	1,2	Planering, personal, kommunikation etc
Konsthall omstart, förberedelser	0,7	Planering, personal, kommunikation etc
Klosterdammen	0,3	Information, visning, vårdande
Samarbete föreningar	0,6	Gemensamma satsningar på arbete för natur/miljön/klimat
Medborgardialoger	0,1	För ökat medborgarinflytande natur/miljö/klimat
Tväarsektoriell tjänst, för hållbarhetsarbetet	0,7	För samverkan inom kommunen, med näringsliv, civilsamhälle, organisationer
Test av shuttlebuss	1,3	Shuttlebus året runt för minskat bilbehov
Lägre arrendeavgift, ekologisk jordbruksmark	0,2	Om ca 40 hektar omvandlas 2023
Försök med sommargator	0,3	För färre bilar och trevligare levande miljö.
Ungdomsbiljett i kollektivtrafik för gymnasister	0,5	Stimulera kollektivtrafiknyttjandet även helger/sommaren
Trädprojekt	0,5	Information, skyddande, plantering och återplantering
Skapande av ängsmarker	0,2	Både kommunal mark och stöd till privata
Totalt	11	

*Miljöpartiet anser att det är av största vikt att experter, näringsliv och föreningsliv är med i framtagandet av åtgärds paket och prioriteringar.

Bilaga 3

Kommentarer till nämnders och övrig budget

Kommunstyrelsen: Kultur, Fritid, Näringsliv, Turism, HR m fl:

Miljöpartiets planering för extra satsning **inom natur/miljö/klimat** är områden som strategiskt hanteras av Kommunstyrelsen.

Satsningar 2023
Natur/miljö/klimatsatsningar/anpassning*
Naturum omstart, förberedelser
Konsthall omstart, förberedelser
Klosterdammen
Samarbete föreningar
Medborgardialoger
Tvärsektoriell tjänst, hållbarhetsarbetet
Test av shuttlebuss
Lägre arrendeavgift ekologisk jordbruksmark
Försök med sommargator
Ungdomsbiljett kollektivtrafik, gymnasiet
Trädprojekt
Skapande av ängsmarker

Kulturskolan och det fördubblade statliga stödet under de närmaste tre åren syftar till bl a att ge bättre förutsättningar för att nå fler barn och unga. Miljöpartiet vill att Kulturskolan ska få ytterligare ökade möjligheter att

kunna erbjuda fler barn deltagande, fortsätta bredda och fördjupa sitt utbud och ges möjlighet till initiativ för att nå de grupper som kanske inte annars skulle söka sig till kulturskolan.

Vi poängterar vikten av att planera och ge utrymme för:

- Att det inrättas en tvärssektoriell tjänst för arbetet med miljö- och klimatåtgärder, program för hållbar utveckling och Agenda 2030.
- Att starta Samverkansprojekt med näringsliv och civilsamhälle för att stärka dessas möjligheter att bidra till positiva klimatåtgärder.
- Att naturrumsverksamheten ska återupptas och förstärkas ytterligare.
- Att kulturverksamheten ska återupptas vid Falsterbo strandbad.
- Gärna en återetablering av turistbyrå med utökat ansvar för turistinformation.
- Att i samråd med lokala naturvårdsföreningar och expertis ta fram underlag för naturområden som föreslås bli kommunala naturreservat. Så även att Naturvårdsprogrammet och åtgärder för hur kommunens natur kan värnas och vårdas, prioriteras.
- Att satsa på att bli en Naturkommun.
- Att upprätta kommunal ängsmark.
- Att fler ska kunna röra sig mer inom kommunen. Med försök med bad/naturbussar och servicebussar för att enkelt kunna nyttja befintlig kollektivtrafik.
- Att fler feriepraktikplatser möjliggörs.
- Att möjlighet till medborgardialoger utökas och deltagande görs möjligt för partiföreträdare från samtliga partier. Att e-förslag införs. Att medborgarbudget införs.
- Att Vellinge blir en Barnrättskommun.
- Att Vellinge kulturskola Artisten ges möjlighet att erbjuda fler barn och unga plats. Maxavgift bör införas till Kulturskolan.

- Våra unga måste ha möjlighet att umgås och involveras i hur tillgängliga och tillräcklig verksamhet för fritidsgårdar, kan vara en del i det.
- Att meröppet i fler bibliotek görs möjligt på sikt.
- Att utöka det ekonomiska stödet till de ideella föreningarna inom kultur och fritid.
- Att alternativ till konstgräsplaner prioriteras.
- Att det tas fram en Barnkarta för att göra det enkelt och lättillgängligt för barn, (även vuxna), att hitta möjligheter till lek och utevistelse.
- Att Vellinge kommun i samråd med barn och unga utvecklar metoder som gör att de blir involverade i samhällsplaneringen.
- Att P-avgifterna höjs under sommarmånaderna.
- Att arrendekostnaden för kommunal jordbruksmark som används till ekologiskt jordbruk sänks.
- Att de förslag vi tidigare lagt fram, som återfinns i Bilaga 5, "Miljöpartiets inspirationslista", avseende nämndens ansvarsområden, åter ses över för möjlighet till positiv behandling.

Utbildningsnämnden

Vi värnar om en förskola och en skola för alla, där varje barn/elev ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Det kräver att vi satsar resurser på skolan och ser till att bibehålla våra kompetenta pedagoger och rektorer i kommunen. Ökade resurser gör det möjligt att skapa goda villkor när det gäller arbetsmiljö, lön och möjlighet till kompetensutveckling. Låt rektorer och pedagoger ha större inflytande på utvecklingen.

Arbetet med skapa likvärdighet mellan kommunens förskolor måste säkerställas. Att det finns resurser till förstärkning generellt inom förskolan för att minska barngruppernas storlek. Ren barntid ska prioriteras.

Resursfördelningen till förskolorna utifrån barnens förutsättningar och behov måste säkerställas. Tilläggsbelopp måste beviljas enklare och de kommunala förskolornas behov lyssnas till mer än idag.

Miljöpartiet vill säkerställa varje elevs rätt till insatser utifrån elevens specifika behov. Miljöpartiet värnar om resursskolan i egen regi som startades 2020 och vilken enligt utvärdering har gjort skolan tillgänglig för flera elever som tidigare antingen inte kom till skolan eller inte fungerade i den vanliga skolmiljön.

Vidare vill vi se satsningar inom Elevhälsans preventiva arbete. Psykisk ohälsa och en ökad droganvändning gör att förebyggande såväl som direkta åtgärder inom dessa områden behöver satsas på.

Vi vill ge resurser till information och utbildning i organisationen såväl som till barn och elever, kring Barnkonventionen som inrättad lag.

Skolan ska vara en del av naturkommunen Vellinge och vi vill säkra varje barns rätt till naturnära skola genom att värna grönytor på förskolegårdar och skolgårdar och begränsa exploatering av områden kring förskolor och skolor.

Till kommunens gymnasieelever vill vi införa helg-och sommarkort (ungdomsbiljett).

Vi poängterar vikten av att planera och ge utrymme för:

- Att lärare ska kunna fokusera på undervisning. Ge dem möjlighet till stöd och utveckling, samt tillgång till lärarassistenter i klassrummen.
- Att bibehålla våra kompetenta pedagoger i kommunen. Skapa goda villkor för pedagogerna så att de vill stanna. (Arbetsmiljö, lön, utveckling).
- Att säkerställa varje elevs rätt till insatser utifrån sina specifika behov.
- Att det tillförs resurser för ökad tillgänglighet och preventivt arbete inom elevhälsan.
- Att möjlighet till information och utbildning om Barnkonventionen som inrättad lag ges, både inom organisationen och för barnen.
- Att garantera fortsatta satsningar på Resursskolan i kommunen.
- Att barn ska få en god omsorg och utbildning i små barngrupper. Att det finns resurser till förstärkning generellt inom förskolan, för att minska barngruppernas storlek och bevilja tilläggsbelopp som möter barnens behov. Ren barntid ska prioriteras.
- Att modersmålsgrupperna är små och tillgängliga.

- Att införa helg-och sommarkort igen för kommunens gymnasieelever (ungdomsbiljett)
- Att införa bilfria zoner kring kommunens grundskolor med så få undantag som möjligt.
- Att relevant och tillräckligt undervisningsmaterial prioriteras.
- Att se över möjlighet till "gå/cykeltåg" för att underlätta säkrare väg till skolan.
- Att säkra varje barns rätt till naturnära förskola och skola genom att värna grönytor på förskolegårdar och skolgårdar och begränsa exploatering av områden kring förskolor och skolor. Gärna även att skolträdgårdar anläggs. Så även säker väg till skolan och bilfria zoner vid kritiska tidpunkter.
- Att de förslag vi tidigare lagt fram, som återfinns i Bilaga 5, "Miljöpartiets inspirationslista", avseende nämndens ansvarsområden, åter ses över för möjlighet till positiv behandling.

Det behöver vara ett stort fokus på att våra äldre inom omsorgen får den goda omsorg de är värda.

Det årligen återkommande statsbidraget "Äldreomsorgssatsning" innebär att äldreomsorgen får bättre förutsättningar att både ge en god och trygg ålderdom för våra äldre, och fler kollegor och bättre villkor till dem som arbetar inom den. Därutöver kommer möjlighet till kompetensutveckling genom statsbidraget "Äldreomsorgslyftet".

Under våren 2021 beslutade riksdagen om dessa bidrag avsedda för att på olika sätt stärka äldreomsorgen. De kommuner som får del av bidraget får enligt beslutet fritt använda dessa medel under 2022 och 2023.

Vellinge kommun har erhållit 26,4 Mkr och 4,6 Mkr = 31 Mkr. Bakgrunden till att Vellinge erhållit bidragen är att kommunen dels minskat andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre och dels utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden.

Miljöpartiet förordar att de bidrag som erhållits och som finns disponibla för 2023, hanteras inom Omsorgsnämnden.

Vi poängterar vikten av att planera och ge utrymme för:

- Att god livskvalitet garanteras för våra äldre och kommuninvånare som är i behov av omsorg.
- Att kommunen erbjuder tjänster i egen regi inom samtliga områden inom vård- och

omsorgsverksamheten.

- Att samtliga vårdboenden inrättar tillagningskök för att alla boende ska erbjudas hemlagad mat.
- Att kommunen tillsammans med den Idéburna sektorn, dvs organisationer som drivs utan vinstsyfte och som har kunskaper inom lämpliga områden, skapar så kallat Idéburet offentligt partnerskap.
- Att det ska finnas flexibilitet och möjlighet till ytterligare stöd för de nyanlända då deras situation är osäker. Miljöpartiet menar att vi ska jobba för att fler kan stanna i kommunen.
- Att civilsamhällets organisationer ska ges möjlighet till stöd för sina viktiga verksamheter. Här ingår de organisationer som jobbar med att hjälpa nyanlända.
- Att Barnkonventionen som inrättad lag ges möjlighet till information och utbildning både inom organisationen och för barnen.
- Att teckna avtal med Skåneidrotten om Senior Sport School. För att bibehålla en jämlik och god hälsa genom livet behöver man vara aktiv även när man blivit pensionär. Vi vill motivera fler att fortsätta ett fysiskt aktivt liv och att därigenom motverka upplevelsen av besvärande ensamhet.
- Att kommunen utökar stödet till Kvinnojouren och till Brottsofferjouren.
- Att kommunen ska möjliggöra bo-konceptet Sällbo.
- Att antalet LSS-bostäder utökas så att dessa passar de boendes behov både av gruppboenden och enskilda boenden med stöd.
- Att återöppnande av restaurangen på Omtankens hus görs möjlig.
- Att hjärtstartare införs på alla äldreboenden samt LSS boenden i Vellinge kommun.

- Att de förslag vi tidigare lagt fram, som återfinns i Bilaga 5, "Miljöpartiets inspirationslista", avseende nämndens ansvarsområden, åter ses över för möjlighet till positiv behandling.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden kommer involveras i det arbete som Miljöpartiet lägger fram avseende miljö/natur och klimat.

Nämnden har i övrigt omfattande arbete med utveckling/underhåll/investeringsprojekt.

Kommunen behöver skydda de värdefulla områden med dricksvatten vi har inom kommunen. Miljöpartiet vill se ett stärkt och tydligt skydd av våra dricksvattentäkter.

Uppdaterade bestämmelser så gällande Miljöbalk kommer med i skyddsförordningen är viktigt.

Vi poängterar vikten av att planera och ge utrymme för:

- Att skyddet av våra dricksvattentäkter som inte är i bruk idag, stärks.
- Att möjlighet till anläggande av hundrastplatser ses över.
- Att mer kommunal mark blir naturmark med annat skötselbehov.
- Att en fortsatt översyn och anläggande av GC-vägar intensifieras.
- Att test av sommargångator genomförs.
- Att allt färre ytor hårdgörs och där det är möjligt omvandla hårdgjorda ytor till lämpligare ytmaterial ur miljö-och klimathänseende.

- Att erbjuda kollektivtrafik utan avgifter för äldre redan från 65-års ålder.
- Att de förslag vi tidigare lagt fram, som återfinns i Bilaga 5, "Miljöpartiets inspirationslista", avseende nämndens ansvarsområden, åter ses över för möjlighet till positiv behandling.

Natur, miljö-och klimatarbetet behöver hela tiden stärkas och ska vara ett av de viktigaste fokusområdena för kommunen. Miljöpartiet vill göra Vellinge till en ledande natur, miljö och klimatkommun. Naturvärden och barnen/kommande generationers möjligheter ska prioriteras före exploatering.

Vi ökar möjligheterna för detta och ser även positivt på att kommunen samverkar med företag, organisationer och privatpersoner i deras arbete med främjande åtgärder och egna projekt.

Vi stödjer projekt som möjliggörs via de satsningar som ges genom ökade statsbidrag för klimat- och miljö-satsningar. Vi ser gärna att fler samfinansierade projekt kan genomföras i större omfattning än i dag. Vi vill ge utrymme att inrätta en tvärssektoriell tjänst som strateg för hållbar utveckling och jobbet med Agenda 2030 för samverkan inom kommunen, med näringsliv, civilsamhälle och organisationer

Miljö-och Byggnadsnämnden involveras i det arbete som Miljöpartiet lägger fram avseende miljö/natur och klimat.

Vi poängterar vikten av att planera och ge utrymme för:

- Att mer görs för att skydda och bevara våra naturmiljöer.

- Att stärka arbetet med att beakta miljövärden och ekosystemtjänster i den kommunala beslutsprocessen.
- Att naturumsverksamheten ska återstarta och förstärkas ytterligare för att kunna utvecklas vidare och erbjuda en bred palett av arrangemang för främst barn och unga.
- Att kommunen lever upp till och satsar som den Klimatkommun Vellinge erkänt sig vara genom medlemskap i Klimatkommunerna Sverige. Det innebär höga ambitioner med lokala miljö- och klimatmål som ofta överstiger de nationella och ett dagligt arbete för minskade utsläpp på alla områden de har rådighet över.
- Att Vellinge kommun utlyser klimatnödläge och agerar utifrån en lågintensiv kris.
- Att Vellinge kommun snarast tar fram en skriftlig deklARATION med mål och tydligt åtgärds paket i samråd med lokalt näringsliv, föreningsliv, medborgardialoger, expertis och forskare. I åtgärds paketet kan exempelvis följande åtgärder ingå:
  - Klimatbudget med mål för när nollutsläpp ska nås
  - Klimatexpertråd
  - Genomlysning av varje verksamhetsdel i kommunen för att nå nollutsläpp.
  - Upprättande av krisrådgivning för fastighetsägare, oroliga invånare, m.m
  - Krisinformation om pågående insatser och åtgärder
  - Översyn av beviljande av trädfällning etc, men hänsyn till att bevara natur som kolsänkor.
  - Påtryckning för att få fram juridiska styrmedel inför eventuella översvämningar.

Förslagen är enbart exempel då Miljöpartiet anser att det är av vikt att experter, näringsliv och föreningsliv är med i framtagandet av åtgärds paket.

-Att de förslag vi tidigare lagt fram, som återfinns i Bilaga 5, "Miljöpartiets inspirationslista", avseende nämndens ansvarsområden, åter ses över för möjlighet till positiv behandling.

Bilaga 4

Yrkanden avseende Investeringsbudget/plan med föreslagna investeringar

Miljöpartiet har några omfördelningar i Investeringsbudgeten för 2023. För hela planperioden så följer vi utvecklingen inför planperioden 2024-2025 och gör eventuella justeringar inför respektive år. Egenfinansiering ska balanseras mot målsättningen om 50% över tiden. För perioden 2023–2025 beräknas nettoinvesteringarna uppgå till 1 736 Mkr och nyupplåningen till 1 057 Mkr. Extern lånefinansieringsgrad för kommunala investeringar är 61 %. Investeringsstrycket är högt och egenfinansieringen inte i nivå med målsättningen för året.

Vi vill se en genomlysning av ny behovsanalys, med utgångspunkt från år 2025, där även behovet analyseras, med en lägre exploateringsgrad. Där östra Höllviken inte exploateras enligt nu gällande Översiktsplan och fördjupad ÖP. Miljöpartiet vill att scenarier för lägre bostadsbyggande tas fram inom "Riktlinjer för bostadsförsörjning".

Att anlägga nya konstgräsplaner och ersätta gamla måste ske med miljöbästa alternativ. Över planperioden planeras investeringar för ca 23 miljoner i kommunens planer och det är viktigt att de då är säkra både för barn och vuxna som nyttjar dem och för miljön. Här menar vi att ett testprojekt bör startas för att uppnå det

Vi ser gärna att de medel Utbildningsnämnden har till ombyggnad av ute-/innemiljöer gör det möjligt att satsa på skolträdgårdar med fruktträd och bärbuskar. Vi ser även gärna att det satsas mer på nuvarande lekplatser och att de förses med fruktträd och bärbuskar.

Utöver de planer som ligger i närtid avseende gång- och cykelvägar, välkomnar vi att en GC-väg för Östra Fädriften till Stenbocksväg nu förts in för startprojektering.

GC-väg Kämpinge- Fredshög och medfinansiering, menar vi ska flyttas till arbete för en GC-väg med annan sträckning än utmed väg 511.

Klosterdammen som är en unik orörd natur med Lilla Hammars historiska koppling, satsar vi pengar på så att kommunen kan överta området och vi ser gärna att det blir ett kommunalt naturreservat.

Miljöpartiet vill att naturum och konsthall ska återetableras och vi står fast vid att beslutet om nedläggning ska omvärderas. Värdefulla inventarier och utställningar med teknik kommer behövas återskapas. Det måste då finnas möjlighet till detta. Vi för in det i vår Investeringsbudget.

Vi menar också att Kommunen ska jobba mer med klimatåtgärder/klimatanpassning. Här kommer de utökade möjligheterna med stöd via MSB att kunna vara en viktig del.

Vi saknar investering för att fler offentliga toaletter ska kunna hållas öppna under hela året. Det bör testas under höst/vintersäsongen. Nu är enbart toalett vid Naturmagasinet upptaget.

Omfattande investeringar planeras för Skanörs hamn och Hamnvägen. Något som tillkommit från tidigare underlag.

Miljöpartiets ändringar/tillägg avseende investeringsbudget 2023

Miljöpartiets ändringar avseende investeringsbudget 2023		
Investeringsområde	Summa Mkr	Kommentar
Klosterdammen övertag	0,3	Uppskattad ersättning till samfällighet
Klosterdammen medel reserveras	-0,3	Reserveras Kommunstyrelsens medel till förfogande
Naturum återstart, uppbyggnad	3,6	Återställande och kompletteringar
Konsthall, återstart, uppbyggnad	1	Återställande och kompletteringar
Naturum och konsthall, medel reserveras	-4,6	Reserveras Kommunstyrelsens medel till förfogande
Pilotprojekt konstgräsplaner		Tas från investering konstgräs
Undersök möjlighet sommargata		Tas inom ombyggnation Polismvägen, Höllviken
GC-väg Kämpinge-Fredshög, ny sträckning		Tas inom budget för projektet.

5. Miljöpartiets inspirationslista

Miljöpartiet de gröna vill inspirera genom vår lista med förslag som vi i Miljöpartiet tidigare försökt få gehör för, genom motioner och yrkanden, och som vi menar är betydelsefulla för Vellinge både nu och för framtida generationer.

Vi har delat in dem i grupper med rubrikerna:

A. Människor i Vellinge – här med fokus på livskvalitet, gemenskap och delaktighet.

B. Miljö, natur och klimat i Vellinge samt

C. Hållbar utveckling i Vellinge.

Listan omfattar 80 att-satser, som förhoppningsvis kan inspirera och få större fokus än idag och även bli realiserade. Vi i Miljöpartiet står gärna till tjänst och förtydligar våra idéer om det finns önskemål från de styrande till detta.

Människor i Vellinge – livskvalitet, gemenskap och delaktighet

1. Att öka stödet till föreningar och organisationer som arbetar med barn och unga.
2. Att införa e-förslag.
3. Att införa Medborgarbudget som ett led i ökat medborgarinflytande.
4. Att i samråd med barn och unga utveckla metoder som gör att de blir involverade i samhällsplaneringen.
5. Att underlätta för fler att utöva och visa sin konst offentligt.

6. Att ta fram ett idrottspolitiskt styrdokument med fokus på folkhälsofrågor.
7. Att öka stödet för brottsoffer och utsatta kvinnor.
8. Att värna bostadsnära natur och naturområden för gemenskap.
9. Att uppmuntra till funktionsblandning, med både bostäder, service och arbetsplatser inom ett och samma område/byggnad.
10. Att skapa beträdor som en del av friluftslivet.
11. Att införa Bad/naturbuss inom kommunen. Tillgängliggör strand och natur för alla.
12. Att initiera ett pilotprojekt med Skånetrafiken om ett system med minibussar som går i ett ständigt kretslopp med passagerare till olika delar av Vellinge kommun och för ökade möjligheter att åka kollektivt via huvudstråken för buss.
13. Att ta fram en Barnkarta tillsammans med barn och för barn.
14. Att göra det möjligt för unga att nyttja kollektivtrafiken även efter skolan och på helger/sommarlov.
15. Att göra det möjligt för fler att röra sig mer inom kommunen, som en del av mobilitetsstrategin där exempelvis äldres behov/önskan är en del.
16. Att skapa Sinnenas trädgård inom äldreomsorgen.
17. Att ge Valnämnden en utökad roll som en Val- och demokratinämnd
18. Att utreda möjligheterna till att satsa på fler hundrastgårdar.
19. Att Vellinge ska bli en MR-kommun (Mänskliga rättigheter kommun)
20. Att Vellinge kommun ingår avtal med Skåneidrotten för att införa Senior Sport School.
21. Att undersöka möjligheterna att vid nybyggnad, ombyggnad och renovering av vårdboende, införa konceptet Sällbo.
22. Att Vellinge kommun ska verka för att bli en Barnrättskommun.
23. Att öka stödet till Kvinnojouren och Brottsofferjouren.
24. Att ta fram åtgärder som ska leda till minskad användning av pyroteknik i Vellinge och därmed skona både, människor, djur och natur från de negativa effekter detta leder till.
25. Att starta ett projekt att införa ett elevborgarråd för aktivt elevinflytande i klimatfrågor.

Miljö och klimat i Vellinge - natur och kulturvård

26. Att Vellinge kommun utlyser klimatnödläge och tar fram en skriftlig deklARATION med mål och tydligt åtgärdsprogram, i samråd med lokalt näringsliv, föreningsliv, medborgardialoger, expertis och forskare.
27. Att ekosystemtjänst bedömningar görs som en del av den kommunala beslutsprocessen.
28. Att trygga tillgången till rent vatten stärks, med fler åtgärder för renare dagvatten, vattendrag och hav.
29. Att minska mängden plast i Vellinge kommuns verksamheter och öka andelen avfall som återvinns.
30. Att Vellinge går före och stärker arbetet för att fasa ut miljö- och hälsofarliga kemikalier.
31. Att tjänsteresor med flyg och fossildrivna bilar ska minska, för kommunanställda och uppdragstagare.
32. Att jobba för spårbunden trafik till Näset.
33. Att mat som serveras av Vellinge kommun ska vara hälsosam, ekologisk och klimatsmart.
34. Att koppla miljömålen till det praktiska upphandlings- och inköpsarbetet.
35. Att Grönstrukturplanen är tydligt kopplad till Naturvårdsprogrammet
36. Att ta fram ett miljöledningssystem.
37. Att ansöka om att få etablera en nationalstadspark.
38. Att ta fram en övergripande plan för Falsterbo skjutfält, skog- och ängsmark.
39. Att jobba för en ökad andel ekologiskt odlad mark.
40. Att bevara och skydda åkermarken.
41. Att öka variationen av växter och träd.
42. Att verka för att Öresund blir en marin nationalpark.
43. Att ta fram en miljöguide.
44. Att ta fram en handlingsplan kopplat till Kulturmiljöprogrammet.
45. Att inrätta en tjänst som strateg för hållbar utveckling och jobbet med Agenda 2030.
46. Att följa upp klimatmålen årligen.
47. Att delta i Fossilfritt Sverige.
48. Att satsa på Återbruksby och cirkulära kretsloppsprojekt.
49. Att ge förutsättningar för Biogas inom kommunen.

50. Att jobba med livscykelanalyser för att minska miljöpåverkan.
51. Att införa koldioxidbudget i Vellinge kommun.
52. Att anlägga fler ängar, för gynnande av den biologiska mångfalden, inom kommunen
53. Att öka miljö-, klimat-, och hållbarhetskrav i upphandling samt i markanvisningar och exploateringsavtal
54. Att 3-30-300 modellen införs i Vellinge kommun-För fler träd och grönska
55. Att utöka marklovsplikten
56. Att genomför en kartläggning över var agrivoltaiska solparker kan anläggas på lämplig egenägd och övrig mark inom kommunen.

Hållbar utveckling i Vellinge – invånare, småföretagare och turister

57. Att bidra till samarbeten som gynnar gröna näringar och innovationer i syfte att skapa fler arbetstillfällen.
58. Att all upphandling ska ske utifrån Agenda 2030
59. Att stötta företag och föreningar som bidrar till aktiv landsbygd, lokal turism och besöksnäring.
60. Att bevara karaktärsområdenas särart och undvika att bygga över stora geografiska områden.
61. Att initiera ett Marint center vid Falsterbokanalen.
62. Att Vellinge kommun initierar ett projekt för att ta fram en plan för att underlätta matproduktion i våra tätorter.
63. Att öka fokus på Naturturism.
64. Att satsa på Ekobebyggelse, samt klimatneutralt byggande.
65. Att arbeta för ett jämställt näringsliv.
66. Att Vellinge skall ansöka om att bli en Fairtrade city.
67. Att ta fram ett åtgärdsprogram för att minska bullernivåerna.
68. Att begränsa kommunens jaktområden.
69. Att starta med innovationsprojekt och samverka för att nå utsläppsmålen.
70. Att kommunen undersöker vilka gator i kommunen som kan göras till attraktiva gågator och gångstråk under perioden juni till augusti.

71. Att underlätta för näringsidkare samt konst-och kulturverksamheter att verka utomhus.

Skolan

72. Att det upprättas en policy för att garantera en helt kostnadsfri skola.
73. Att utöka Feriejobbplats till alla 15-17 år.
74. Att prioritera utrymme för "mjuka" transporter. Erbjud "gåtåg" till och från skolan.
75. Att öka tillgängligheten till skolhälsovården för eleverna under skoldagen.
76. Att fastslå personaltäthet inom barnomsorgen som är baserad på ren barn tid.
77. Att Kulturskolan ska vara ekonomiskt möjlig att delta i för alla barn.
78. Att anlägga skolträdgårdar vid Vellinges skolor och lekplatser.
79. Att öka vuxennärvaron i skolan, fler resurspedagoger och även administrativ hjälp.
80. Att satsa ytterligare på elevhälsoteamet och det förebyggande arbetet för ungas hälsa.
81. Att införa bilfria zoner kring kommunens grundskolor med så få undantag som möjligt.
82. Att satsa på naturnära skolområden.

Miljöpartiet de gröna i Vellinge, 2022-10-24

Angela Everbäck
Jan Björkman
Emelie Greisson

Ann Stenberg
Annelie Björkhagen Tuveesson
Håkan Bjerking